

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/19/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010395
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2323010395.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci proti obžalovanému A. B. C. D., pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. f) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona v súbehu so zločinom marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 21.11.2023 pod sp. zn. 5T/24/2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17.09.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B. C. D., nar. XX.XX.XXXX v E. F., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu bol obžalovaný A. B. C. D. uznaný vinným z v bode 1/ pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno a) písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno f) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona v súbehu so zločinom marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, v bode 2/ pre pokračovací zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno f), písmeno j) Trestného zákona v súbehu so zločinom marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 2, písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, v bode 3/ pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona v súbehu so zločinom marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno d), odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, v bode 4/ pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno b), odsek 3 písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, v bode 5/ pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno f) Trestného zákona v súbehu so zločinom marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 2 písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písmeno c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je v ňom uvedené.

Za túto trestnú činnosť okresný súd uložil obžalovanému podľa § 326 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 2 Trestného zákona a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona okresný súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd zdôvodnil svoje rozhodnutie v rozsahu č.l. 2080-2086 spisu.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o treste podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný A. B. C. D., ktoré následne písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu.

V odôvodnení odvolania uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojich vyhlásení a stanovísk, ktoré v tomto konaní uskutočnil. K svojmu zlyhaniu pristúpil kriticky a denno-denne si ho uvedomuje. I po odchode zo zboru sa začlenil do spoločnosti a urobil si vodičské oprávnenie na autobus a s tým spojené i všetky povinnosti, teda psychotesty a zdravotné prehliadky. Momentálne je zamestnaný a pracuje ako šofér A. G. H. I. E.. Vie, že sa už nedá vrátiť späť čas, ale žiadnemu z poškodených škoda nebola spôsobená a nikto si ju ani neuplatnil (i keď súd na pojednávaní 5.9.2023 predviedol poškodeného A. A., avšak po prijatí vyhlásenia, ktoré uskutočnil tento nevypočul k otázke náhrady škody a eskorta odišla) a preto sa obracia na odvolací súd s odvolaním čo sa týka druhu a výmery uloženého trestu, nakoľko si myslí, že jeho doterajší život a trest, ktorý mu uložil súd I. stupňa a to nepodmienečný vo výmere 4 roky 8 mesiacov je neprimerane prísny, vzhľadom na jeho osobu, doterajší život a taktiež je i presvedčený, že v jeho prípade účel trestu splní i trest podmienený, ktorý povedie k jeho náprave a prevýchove.

Nestotožňuje sa s argumentáciou súdu I. stupňa, ktorý mu nepriznal poľahčujúcu okolnosť za to, že pred spáchaním skutku nevedol riadny život (§ 36 písm. j/ T. z.), čo súd argumentuje, že mal pred spáchaním skutkov byť postihnutý za tri priestupky a to v cestnej premávke. Myslí si, že viedol riadny život pred spáchaním skutkov a takto i tento život vedie i teraz a preto nemožno podľa jeho názoru tri priestupky v cestnej premávke, ktoré nemajú súvislosť ani skutkovo ani právne s danými skutkami v obžalobe považovať za nevedenie riadneho života.

Preto žiada o priznanie uvedenej poľahčujúcej okolnosti a to, že pred spáchaním skutku viedol riadny život, čo má následne vplyv i na ukládanie trestu, teda použitie zmierňovacích ustanovení. On ako dlhoročný vyšetrovateľ sa snažil viesť riadny život a k tomuto pochybeniu a zlyhaniu pristúpil sebakriticky a oľutoval ho.

Preto na podklade uvedených skutočností žiada o použitie a uplatnenie mimoriadnych zmierňovacích ustanovení uvedených v § 39 Tr. zák. nakoľko vzhľadom na pomery páchatela, teda jeho pomery bez použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. by použitie zákonnej trestnej sadzby bolo pre jeho osobu neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Z uvedeného dôvodu žiadal o uloženie podmieneného trestu s probačným dohľadom pod dolnú hranicu trestu ustanoveného trestným zákonom za súčasného uloženia primeraných obmedzení a povinností, čo vzhľadom na jeho osobu a doterajší život sa javí ako zákonné, spravodlivé a plniace si účel aj prevýchovného charakteru.

Okresný prokurátor sa vzdal práva na podanie odvolania ihneď po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní okresného súdu, k odvolaniu obžalovaného sa i napriek výzve okresného súdu bližšie nevyjadril.

Konanie na odvolacom súde:

Odvolací súd vykonal verejné zasadnutie v prítomnosti obžalovaného, obhajcu obžalovaného, ako i prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava.

Na návrh obžalovaného odvolací súd v zmysle § 326 ods.5 Tr. por. doplnil dokazovanie o skutočnosti ohľadom aktuálneho zdravotného stavu jeho bývalej manželky H. D., ktorá sa stará o ich spoločnú 13ročnú dcéru a ktorá je momentálne hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení, čím je ohrozená starostlivosť o maloletú. Zo správy prednostu psychiatrickej kliniky FN Nitra zo dňa 05.06.2024 súd zistil, že menovaná od 17.4.2024 do 29.5.2024 bola hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike FN v Nitre. Aktuálne je spolupracujúca, psychoterapeuticky skupinovo i individuálne vedená. Javí sa byť motivovaná k dodržiavaniu doporučeného režimu, k dodržiavaniu pravidiel a sľubuje spoluprácu. Je predpoklad, že pri ďalšej takejto spolupráci aj v ambulantnej liečbe, bude spôsobilá starať sa o maloleté dieťa.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť, považujúc uložený trest v napadnutom rozsudku za zákonný a primeraný.

Obžalovaný i jeho obhajca na verejnom zasadnutí uviedli, že trvajú na podanom odvolaní, a s poukazom na písomné dôvody odvolania žiadajú o uloženie podmieneného trestu.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací podľa § 317 ods.1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj konanie, ktoré rozsudku predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a tak zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pri preskúmvacej povinnosti obžalovaným napadnutého výroku o treste odňatia slobody, krajský súd zistil, že tento výrok je správny a zákonný.

Vo vzťahu k výroku o treste súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a dospel k správne mu záveru o tom, že vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného o vine na hlavnom pojednávaní, postoj obžalovaného k prejednávanej veci, ale tiež vzhľadom na jeho osobnostné charakteristiky, trestnú minulosť, charakter trestnej činnosti a účel trestu prichádzalo do úvahy za analogického použitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods.2 písm. d), ods.4 Trestného zákona uloženie výlučne úhrnného nepodmienečného trestu odňatia slobody zníženého o 1/3 zo samej spodnej hranici trestnej sadzby v zmysle § 326 ods.3 Trestného zákona vo výmere 4 roky a 8 mesiacov. Takto uložený trest zároveň zohľadnil tak okolnosti spáchaného skutku, ako aj osobu obžalovaného, preto ho považoval aj odvolací súd za plne zodpovedajúci zásadám ukladania trestov charakterizovaných v § 34 a nasl. Trestného zákona, ako i požiadavke nielen individuálnej, ale najmä generálnej prevencie.

Pokiaľ má obžalovaný za to, že uložený trest odňatia slobody je neprimerane prísny, tak odvolací súd ma opačný názor a to najmä s poukazom na mnohosť tejto trestnej činnosti, keď v danom prípade nešlo výlučne o ojedinelý skutok a jediné vybočenie z medzí zákona, ale opakovanú a systematickú protiprávnu činnosť, majúcu nepriaznivý dosah na viaceré trestné konania, ako i fakt, že v danom prípade mu okresný súd za predmetnú trestnú činnosť uložil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby za analgického použitia zmierňovacieho ustanovenia, čo nemožno považovať za neprimerane tvrdé, nakoľko pri nebezpečnosti takéhoto konania pri výkone funkcie verejného činiteľa a teda i samotného charakteru trestnej činnosti (na spôsob jej vykonania a mnohosť), by bolo plne dôvodným uloženie i prísnejšieho trestu odňatia slobody.

V tejto súvislosti odvolací súd zvyrazňuje, že postupom podľa § 321 ods.1 písm. e/ Trestného poriadku môže odvolací súd zrušiť výrok o treste napadnutého rozsudku len v prípade, ak je uložený trest neprimeraný. Za neprimeraný možno považovať taký trest, ktorého druh alebo výmera je v zrejmom rozpore s hľadiskami, ktoré sú určené v zásadách pre ukladanie trestov podľa § 34 Trestného zákona. V prejednávanej veci krajský súd nepovažoval uložený (mimoriadne znížený) úhrnný trest odňatia slobody v dĺžke trvania 4 roky a 8 mesiacov za neprimeraný (neprimerane prísny), nakoľko prvostupňový súd pri ukladaní trestu podľa názoru odvolacieho súdu prihliadol ku všetkým okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska naplnenia účelu trestu a jeho výmery a uvážene prihliadol i na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy, a preto sa s uloženým trestom v uvedenom rozsahu v konečnom dôsledku stotožnil aj súd druhého stupňa bez toho, aby zvažoval akúkoľvek jeho modifikáciu, prípadne zmiernenie.

K odvolacím námietkam obžalovaného krajský súd uvádza, že v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku obžalovaný dostal dostatočné odpovede na otázky, prečo v jeho prípade prvostupňový súd nepristúpili k aplikácii § 39 ods.1 Trestného zákona s ktorým odôvodnením sa stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na neho bez nadbytočného opakovania poukazuje. Napriek skutočnosti, že sa môže obžalovanému zdať uložený trest neprimerane prísny, všeobecný súd je povinný akceptovať

zákon a jeho konkrétne kogentné normy tak, ako sú uvedené v platnom a účinnom zákone, aj keď sa niektoré môžu javiť ako veľmi prísne alebo nepríslušné. Nemôže ich zmieriňovať výkladom, ktorý nerešpektuje pravidlá výkladu právnej normy. Napriek uvedenému neboli v konaní zistené žiadne také okolnosti prípadu alebo pomery obžalovaného, pre ktoré by bolo možné konštatovať, že trest mu uložený na samej dolnej hranici mimoriadne zníženej trestnej sadzby pri aplikácii zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Tpj 55/2016 z 27. 6. 2017 je pre neho neprimerane prísny a že by na ochranu spoločnosti postačoval trest kratšieho trvania, na ktoré sa odvoláva obhajca. Splnenie podmienok uvedených v § 39 ods.1 Tr. zák. je nutné zvážiť vzhľadom na všetky individuálne okolnosti daného prípadu ako i pomery páchatela, ktoré však nezistil ani súd odvolací.

Ďalej je potrebné k odvolacím námietkam uviesť, že je pravdou, že okresný súd dostatočne nezdôvodnil, prečo nebola obžalovanému priznaná aj poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., hoci z obsahu spisu vyplýva, že menovaný pred spáchaním skutku nemal vykázané žiadne odsúdenia a tiež žiadne výrazné priestupkové záznamy (odhliadnuc od priestupkov na úseku dopravy, nemajúce vzťah k prejednávanej veci tak, ako to uvádza obžalovaný), no v danej súvislosti je potrebné uviesť, že za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona možno považovať to, že páchatel pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, pričom pod týmto pojmom rozumieme nielen tú skutočnosť, že pred spáchaním trestného činu nebol dosiaľ súdne trestaný, ale aj to, že sa napr. riadne staral o rodinu, dodržiaval základné normy občianskeho spolunažívania, plnil si svoje povinnosti v práci, nedopúšťal sa priestupkov a trestných činov. Preto nestačí pre použitie tejto poľahčujúcej okolnosti len tá skutočnosť, že páchatel dosiaľ nebol súdne trestaný.

V danom prípade je s poukazom na spáchané priestupky preukázateľné, že obžalovaný ako vodič dopravného prostriedku bol už v minulosti mnohokrát sankcionovaný za priestupky v cestnej doprave, na základe čoho preto nemožno ani podľa názoru krajského súdu v zhode s názorom súdu prvého stupňa vyvodiť vedenie riadneho života obžalovaného v takej dostatočnej a významnej miere, ktorá by jednoznačne a bez pochybností odôvodňovala priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. Ani priklonenie sa k opačnému názoru, ktorý deklaruje obhajoba, by však podľa názoru odvolacieho súdu nemalo žiadny zásadný vplyv na ukladanie trestu, ktorý bol ukladaný obžalovanému po mimoriadnom znížení na samej spodnej hranici trestnej sadzby.

Trest je prostriedkom na dosiahnutie účelu Trestného zákona, má pôsobiť výchovne na páchatela s cieľom individuálnej prevencie a zároveň má vysielat' signál voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, na ostatných členov spoločnosti, v čom sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa takto uskutočňuje prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom pri ukladaní trestu je potrebné mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. V treste má byť obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu je potrebné osobu páchatela hodnotiť vo všetkých súvislostiach, pričom v rámci hodnotenia osoby páchatela nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu, pričom jeho úmernosť okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu a pri náležitom zhodnotení osoby páchatela.

Obžalovaný by si mal uvedomiť, že pre trest je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatela a že sa ukladá nie len v závislosti od osobných pomerov obžalovanej osoby a jeho trestnej minulosti, ale i od závažnosti činu a jeho charakteristik, ktoré sú rovnocennými právnymi skutočnosťami a tiež rozhodujúcimi kritériami pre stanovenie druhu trestu a jeho výmery. K naplneniu účelu trestu tiež prispieva aj jeho preventívne pôsobenie, keď hrozba trestu formulovaného v trestnom kódexe odrádza verejnosť od páchania trestnej činnosti, pričom intenzita tejto prevencie rastie so zvyšovaním vedomia verejnosti o neodvratnosti a spravodlivosti trestov, ktoré i reálne postihne osobu páchajúcu takýto druh trestnej činnosti.

Rešpektujúc všetky tieto hľadiská považuje odvolací súd úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov nepodmienečne, ukladaný obžalovanému po mimoriadnom znížení spodnej hranice trestnej sadzby stanovenej v ustanovení § 326 ods.3 Trestného zákona za zákonný a primeraný tak k závažnosti spáchanej trestnej činnosti, ako aj k osobnostným charakteristikám obžalovaného, možnostiam jeho nápravy a prevýchovy. Takto uložený trest zodpovedá požiadavke nielen individuálnej, ale i generálnej prevencie.

Zákonu zodpovedá aj výrok rozsudku, ktorým bol obžalovaný zaradený v zmysle § 48 ods.2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Z týchto dôvodov krajský súd potom považoval odvolanie obžalovaného za nedôvodné a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Celkom na záver sa žiada dodať, že neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že prvostupňový súd v danom prípade pri ukladaní trestu obžalovanému aplikoval i priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona napriek tomu, že v danom prípade odsudzoval páchatel'a v zmysle asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. Súdna prax súdov v otázke použitia ustanovenia § 37 písm. h/ Tr. zák. sa riadi Stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, č. 1/2011 (sp. zn. Tpj 104/2009) k rozdielnemu výkladu § 37 písm. h/ Tr. zák. v otázke „viac“ trestných činov. Podľa Stanoviska „pojmy „viac“, v slovnom spojení "viac trestných činov" v § 37 písm. h/ Tr. zák. a "dva a viac" v slovnom spojení "dva a viac trestných činov" v § 41 ods. 1 Tr. zák., sú synonymom a ustanovenie § 37 písm. h/ Tr. zák. je v tomto rozsahu potrebné vykladať tak, že Trestný zákon považuje za priťažujúcu okolnosť spáchanie viac ako jedného trestného činu. Spáchanie zbíhajúceho sa trestného činu sa však v súlade so zásadou „ne bis in idem“, vyjadrenou v § 38 ods. 1 Tr. zák., nepoužije ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., ak by išlo zároveň o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2 Tr. zák.).“ Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že aplikácia týchto dvoch ustanovení súčasne, nie je prípustná, lebo by dochádzalo k porušovaniu zásady ne bis in idem – nie dvakrát za to isté. V danom prípade okresný súd sa týmto stanoviskom neriadil a preto výrok o treste v rozsudku okresného súdu je z časti chybný.

Nakoľko však toto pochybenie nemalo žiadny zásadný (negatívny) vplyv na práva a postavenie obžalovanému (ktorému bol trest ukladaný pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby a navyše na jeho spodnej hranici), išlo výlučne o formálne pochybenie okresného súdu nemajúce zásadný vplyv na zákonnosť uloženého trestu, preto odvolací súd výrok o treste v napadnutom rozsudku nemodifikoval procesným postupom v zmysle zrušovacích ustanovení Trestného poriadku (§ 322 ods.1 písm. d), ods.2 Tr. por., § 322 ods.3 Tr. por.) ale ponechal ho nedotknutý tak, ako bol vyhlásený súdom prvého stupňa.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.